ÎNCEPUTURILE FOTBALULUI ÎN ROMÂNIA

PRIMUL „REGULAMENT" DE FOTBAL?

Mult discutata dată de apariție a fotbalului în țara noastră se pare a fi oarecum lămurită prin păstrarea în depozitele bibliotecii Academiei a primului „regulament" de fotbal din țara noastră.

Monotonia orelor de educație fizică din acei ani, dorința de joacă a elevilor, căutarea de noi jocuri cu mingea din partea profesorilor în vederea diversificării programei școlare, sînt factorii ce au determinat apariția în școli sau în tratatele de jocuri a principalelor noțiuni ale sportului denumit azi „sportul rege".

Avîntul ce-l cunoșteau în acea vreme fotbalul și rugbiul în țările Europei Apusene, nu putea să rămînă fără urmări și în țara noastră. Astfel, spre sfîrșitul secolului trecut, în cadrul orelor de educație fizică, la Liceul Lazăr din București apare pentru prima oară mingea, iar **Dimitrie Ionescu,** profesor de gimnastică la acest liceu, simte nevoia să vină în ajutorul colegilor săi publicînd în anul 1895 un **„Tratat de jocuri școlare pentru usul școalelor de ambele sexe"**, lucrare ce cuprinde numeroase jocuri pentru copii : jocuri de gradul întîi (ușoare), de gradul al doilea (mai grele) și de gradul al treilea (foarte grele). Ineditul lucrării constă în faptul că prezentarea unora dintre ele se face chiar sub forma unui mini-regulament. Este vorba de CROQUETUL (pag. 85), OGOIUL (pag. 93 și 97), OINA (pag. 100), LAWN-TENNIS-ul (pag. 105), ARUNCAREA MINGEI CU PICIORUL — FOOT-BALL (pag. 110), CRICKET-ul (pag. 117), ARUNCAREA MINGEI CU MÎNA (pag. 120), POLO (pag. 130).

Credem că este interesant să vedem cum arăta regulamentul de fotbal publicat cu 77 de ani în urmă. Iată-l, transcris conform scrierii și ortografiei vremii.

GEORGE ROSNER

ARUNCAREA MINGIEI CU PICIORUL (FOOTBALL-UL)

Acest joc se jócă pe un loc plan în lungime de 200 m pe 100 m. larg ; terenul acoperit cu iarbă este fórte preferabil pentru practicarea lui.

În mijlocul celor doue extremități, pe linia de lărgime, la distanță de 5 m. una de alta, se fixéză în pămînt doue prăjini de 3—4 m. înalte, legate la acéstă înălțime printr'o frînghie subțire. Acestea sunt **ținta.**

Jucătorii în numer de 22 (numerul póte să fie și mai mare), se divid în doue tabere, așezându-se ast-fel : La 10 metri aprópe, de mijlocul jocului, o linie de cinci jucători numiți **înaintași** și cari au însărcinarea de a duce sau a arunca mingia în tabăra opusă ; apoi la 10 m. în urma celor precedenți, alți doi jucători numiți **mijlocii,** însărcinați de a apăra linia înaintașilor, mai înapoi de aceștia, alți trei jucători numiți avan-gardă, însărcinați de a apăra ținta : și în fine un ultim jucător, având aceiași misiune, numit gardă, care se găsesce în apropierea țintei pentru un caz de pericol.

Mingia este o băsică de cauciuc de formă rotundă acoperită, ca într'un fel de cutie, cu piele fórte tare. Ea e pusă în joc printr-o lovitură de picior **așezat** dată de unul din jucătorii partidei căduță la sorți.

Mingia pusă în joc, toți înaintașii celor doue partide încércă de a o ajunge și a o trimete prin lovituri de picióre în câmpul opus (loviturile de pumn sunt interdise, din contra mingia se póte lovi fie cu capul, fie cu spatele, peptul sau coapsa). Jucătorii trebue să rămînă tot deauna în limitele jocului și a nu eși din liniile mari ale dreptunghiului numite **linii de atingere.** Dacă vre-unul ese, el trebue să se oprească și să pună mingia în joc, printr'o lovitură de picior așezată, trimițând'o către unul din tovarășii sei așezați în linie sau cu fața către mingie, și așa mai departe.

Jocul încins, mingia e trimésă când într'o tabără când într'alta, prin lovituri de picióre, ale adversarilor doritori de a câștiga jocul, încercând de a o face să trécă fie pe d'asupra fie pe desubtul țintei adverse. Daca vre-unul din jucători a reușit în acesta, partida sa a câștigat jocul, repurtând victoria. În urmă se remite mingia în joc printr'o lovitură de picior **așezat,** în mijlocul terenului, și jocul reîncepe din nou.

Dacă mingia n'a reușit să înemeréscă ci a trecut pe alături, mingia e remisă în joc fie printr'o lovitură de picior **așezat,** fie printr'o lovitură de picior **căzut** dată de la colțul terenului de partea țintei pe unde a trecut linia de atingere.

Pe timpul jocului se pot face diferite **greșeli.** Acestea constă, în lovituri de pumn date mingiei, în oprirea jucătorilor de a urmări mingia, în trimiterea mingiei cu mâna în direcțiunea câmpului advers sau în aruncarea ei unuia din tovarăși care s'ar găsi înaintea mingiei.

Pentru a judeca valabilitatea loviturilor și a împedica brutalitățile, de ordinar, se alege un arbitru. El oprésce continuarea jocului, printr'un sunet de fluer, îndată ce a vedut că s'a comis o greșélă.

JOC ȘI... PETRECERE LA „BOLTA RECE"!

Puțini sînt acei care astăzi, în București, vizionînd în condițiuni optime jocurile de fotbal, instalați în stadioane cu o capacitate pînă la 80 000 locuri, cunosc începuturile grele ale acestui sport.

Conducători și jucători, pionieri în sensul cel mai pur al cuvîntului, pentru care sportul nu era decît pasiune, entuziasm, loialitate, se luptau cu toate greutățile inerente începutului.

În București, începînd cu anul 1900, activa o asociație de fotbaliști denumită „Colentina Atletic Club", compusă din personalul străin al fabricii de bumbac de la Colentina. Aceasta avea întîlniri periodice cu altă asociație „United F. C.", formată tot din jucători străini, salariați pe șantierele petroliere din Ploiești.

Cîțiva entuziaști amatori din București, dornici de a practica acest joc, în frunte cu **Mario Gebauer** și **Lazăr Brayer,** au pornit o acțiune hotărîtă, în scopul înființării unei asociații de fotbal românesc. Această acțiune a reușit și astfel apare „Sport club Olimpia", care avea drept conducători și jucători, printre alții pe : **Mario Gebauer, Ionnin, Lazăr Brayer, Charles Viereck, George Costescu, Gogu Dragomirescu, R. Winter, Gogu Niculescu, Ștefan Bărbulescu** și **Nicu Apostolescu.**

Obiectivul principal, terenul, este realizat prin amenajarea unui loc viran de pe șoseaua Kiseleff, peste drum de fosta „Flora" și învecinat cu circiuma-grădină **„Bolta Rece"** de pe str. Alexandrina. Terenul nu era îngrădit, însă spectatorii (aviz unora din actualii amatori de intrări gratuite), nu intrau decît pe lîngă masa la care se așeza casierul asociației, achitînd costul biletului de intrare. Barele și plasele nu se montau decît cînd erau jocuri amicale sau oficiale. La antrenamente, porțile erau marcate cu hainele jucătorilor, întrucît vestiare nu existau. Chiar la jocurile zise oficiale, se întîmpla ca să nu poată fi încropită o echipă din 11 jucători pentru că de regulă, 1—2 jucători erau „reținuți" de cei de acasă, care prindeau de veste și nu erau de acord cu... bătutul mingii pe maidan.

„Olimpia S. C.", la 6 decembrie 1909, reușește pentru prima oară să învingă pe terenul „Bolta Rece", echipa englezilor clubului Colentina cu 2—1.

Jucătorii care au reușit această victorie erau : **Theodor Davilla, Mario Gebauer, Ch. Viereck, Lazăr Brayer, Gogu Niculescu, H. Gränberg, Nicu Apostolescu, R. Winter, Ionnin, Ștef Bărbulescu** și **Gogu Dragomirescu.**

Succesul a fost sărbătorit de ambele echipe la circiuma „Bolta Rece" pînă la ore tîrzii, într-o atmosferă de caldă prietenie și sportivitate.

Sfîrșitul anului 1909, în care activitatea fotbalistică, pentru acea vreme, a fost destul de bogată, s-a încheiat la 25 decembrie prin acordarea, pentru întîia oară, a „Cupei anuale de fotbal asociație" echipei „Colentina F. C." din București, care în disputa cu „United F. C. Ploiești" și „Olimpia București", s-a clasat prima.

IANCU CEAUREANU

FOTBAL variețăți

FOTBAL, DE DIMINEAȚA PÎNĂ SEARA!

La Buzău funcționează în prezent, în cadrul Asociației sportive „Chimia", cel mai tînăr centru de fotbal din țară, a cărui activitate prodigioasă, desfășurată cu sîrg și pasiune pe parcursul a mai puțin de un an, a început să depășească, încă de pe acum, granițele unor realizări oarecare. Motiv care, de altfel, ne-a sugerat și ideea unei scurte vizite pe care — sincer mărturisind — nu ne-o imaginasem atît de plăcută și de revelatoare, mai ales acum în plin sezon de iarnă.

Și totuși, în ciuda unei vremi răcoroase, într-o duminică dimineața de decembrie i-am găsit la lucru, pe terenul din incinta Fabricii de mase plastice, pe micuții ucenici ai „meșterului" Vladimir Luca, unul dintre acei oameni fără vîrstă, modest și harnic, care atunci cînd își pune în gînd ceva nu se lasă pînă nu reușește.

— Avem condiții bune de lucru, timpul ne ajută încă și ar fi păcat să nu profităm de fiecare zi, de fiecare ceas chiar, care pentru noi — spunea antrenorul V. Luca învăluind cu o privire de părinte grupul masiv, fremătînd de nerăbdare, al copiilor, gata de antrenament — **pentru noi, zic, acest timp înseamnă posibilități în plus de pregătire, de învățare, de muncă educativă. Ne bucurăm de întreg sprijinul conducerii uzinei, al sindicatului și al asociației sportive. Am pornit pe un drum care trebuie să ne ducă, cu certitudine, la împlinirea unui mare și vechi deziderat : formarea unor generații de jucători valoroși, legați de locul de muncă și de orașul Buzău. Ne așteaptă, știm bine acest lucru, o muncă grea și plină de răspundere, dar cu atît mai de preț va fi cîndva reușita noastră.**

Însoțindu-l apoi pe antrenorul [illegible] Luca, de-a lungul întregii dimineți de pregătire, am aflat că în cadrul centrului de fotbal „Chimia" activează [illegible] de aproape o sută de copii, împărțiți pe grupe de vîrstă, de a căror instruire se ocupă și antrenorii Alex. Trandafirescu și R. Voicu ; că în rîndurile acestor tinere mlădițe ale fotbalului buzoian sînt citeva promisiuni certe de viitor ca : D. Androne, C. Bontea, T. Vasile, N. Banu, V. Cvîatcovschi, S. Ionescu, V. Legrade, P. Pătrașcu, V. Vasile, S. Bădulescu, T. Draghia, M. Roșu și A. Cristea ; că programul de instruire sportivă este îmbinat cu ședințe practice de educație cetățenească și cu o interesantă și foarte originală activitate de testare a capacității intelectuale, a cunoștințelor și preocupărilor micilor fotbaliști, pe bază de chestionare ; că la centrul de copii „Chimia" fotbalul se joacă toată ziua și chiar seara, la lumina reflectoarelor de pe terenurile de volei și handbal din incinta complexului sportiv al uzinei ; că în jurul acestui mic nucleu de plămădire a viitoarei performanțe interesul pentru formarea unor caractere adevărate se manifestă pregnant în procesul instructiv-educativ, desfășurat cu reprezentanții schimbului de mîine.

...Era tîrziu, aproape de ora mesei, cînd ne-am despărțit de antrenorul Luca și copiii săi. Miuța de la sfîrșitul antrenamentului era încă în toi, iar micuții fotbaliști într-atît de preocupați de joaca lor...

M. I.

NUMAI LA GALAȚI!

„Dragă redacție. Mă numesc Miron Leonard, am doi ani și jumătate și sînt din Galați. Mingea este marea mea pasiune și cînd voi fi mare vreau să joc fotbal într-o echipă de Divizia A. Dar nu la orice echipă, ci la una din orașul meu, fie la Politehnica, fie la F. C. Galați. Așa că, rog Galațiul să se grăbească să promoveze..."

Dragă Leonard. Recent, la Galați, a sosit un antrenor arhicunoscut, în mintea căruia nu bîntuie decît un singur gînd : să promoveze Galațiul în Divizia A.

Oricum, va trebui să crești repede, pentru că acest antrenor — pe care tăticul tău (și el antrenor la juniorii Politehnicii) îl știe foarte bine — este destul de grăbit. Speră ca în 2—3 ani, Dinamo, U.T.A., Rapid să poposească și la Galați, de unde să plece însă fără nici un punct. Succes !

SURPRIZA

Înaintea începerii partidei dintre Chimia Rm. Vîlcea și Sportul studențesc București, din ultima etapă a turului Diviziei B, atunci cînd crainicul stației de amplificare a stadionului a anunțat formațiile și rezervele celor două echipe, spectatorii au rămas pentru un moment nedumeriți, contrariați, surprinși. Că rezervă a portarului Chimiei a fost trecut pe foaia de arbitraj, cine credeți ? Vasile Sanda (! !), *antrenorul secund al formației vîlcene.*

Ce se întîmplase ?

Portarul titular al echipei, Marinescu, dispăruse fără urmă.

— Eu l-am învoit pentru citeva ore — *afirma Sanda* — și dus a fost. Așa că, dacă astăzi portarul de rezervă se va accidenta cumva, eu va trebui să apăr...

Buiculescu nu s-a accidentat în acel meci, dar a făcut două gafe mari, Chimia a pierdut partida și cei mai afectat dintre toți a fost Sanda, acest sportiv exemplar, al cărui destin s-a identificat cu al echipei Chimia Rm. Vîlcea, căreia i-a dăruit cei mai frumoși ani din viață.

INIȚIATIVĂ...

Din inițiativa catedrei de educație fizică (resp. prof. Viorel Diaconu) a Liceului „Vlaicu Vodă" din Curtea de Argeș, s-a organizat competiția „Cupa 30 Decembrie" la fotbal, la care au participat 18 echipe. Jocurile s-au disputat pe terenurile de handbal ale liceului, echipele fiind formate din 7 jucători. Durata unui joc : 2 reprize a 15 minute.

Întrecerile s-au desfășurat pe clase și ani, ajungînd în finala pe liceu echipele anilor I-B și IV-A. Deși se părea că învingătorul era cunoscut dinainte, pe considerentul că jucau două echipe de vîrste destul de diferite, totuși jucătorii anului I nu s-au lăsat intimidați de colegii lor mai mari. Cu mare greutate echipa anului IV a cîștigat cu 1—0, întrînd astfel în posesia trofeului pus în joc. Cupa de golgeter al competiției a fost decernată elevului Viorel Coșerea *care a marcat opt goluri.*

„VRĂJITORUL" ȘI ADMIRATORII LUI DIN CRAIOVA

Știm cu toții, eroul meciului cu Cehoslovacia din preliminariile Campionatului Europei a fost **Dobrin,** acest vrăjitor al balonului rotund. Pentru meciul de campionat care a urmat confruntării echipei naționale cu Dobias, Kuna, Capkovic et comp., F. C. Argeș s-a deplasat la Craiova unde lui Dobrin i s-a făcut o primire entuziastă. Tribunele, tumultoasele tribune craiovene, i-au scandat numele, din partea organelor sportive locale i s-au înmînat buchete de flori, a fost felicitat.

Dar cea mai frumoasă clipă pentru Dobrin a fost cînd un reprezentant al unității de pionieri a **Școlii generale nr. 24,** i-a înmînat o cravată roșie și l-a rugat să accepte să le devină președinte de onoare. Să nu uităm că echipa de fotbal a acestei școli este campioană județului Dolj la copii. Și parcă pentru a-i răsplăti pe micuții lui admiratori din Craiova, **Dobrin a jucat în acel meci cu cravata roșie la gît** și a jucat ca în zilele lui de mare inspirație.

DIN ÎNSEMNĂRILE UNUI CRONICAR... IDEALIST!

● Din lipsă de activitate, comisia de disciplină a forului de specialitate este pe cale de a se desființa. În ultimele 8 luni a judecat un singur caz, cel al jucătorului din Caracal care a șutat în minge după ce arbitrul fluierase o infracțiune minoră, conducătorul meciului arătîndu-i cartonașul galben !

● Un mare număr de echipe asaltează pur și simplu televiziunea pentru a le transmite meciurile. Vor să rezolve în acest fel o problemă deosebit de spinoasă : capacitatea insuficientă a propriilor stadioane, devenite neîncăpătoare, în ultimul timp cererile de bilete dublîndu-se, pe alocuri chiar triplîndu-se !

● După Timișoara, Galațiul devine al doilea oraș din provincie cu trei echipe în prima divizie a țării !

● Urmînd exemplul de acum cîțiva ani al echipelor de volei ale acelorași cluburi, în finala Cupei campionilor europeni la fotbal se întîlnesc Dinamo și Rapid București. Rapid va căuta să-și mențină trofeul cîștigat anul trecut ; Dinamo, cu Dunitrache în mare vervă de șut, va face tot posibilul să cîștige titlul continental.

● De ce a fost amînat meciul dintre Juventus București (fostul Progresul) și Ripensia Timișoara (fostă Politehnica) ? Dintr-un motiv perfect îndreptățit : Institutul meteorologic anunță că, peste trei zile, în zona Bucureștiului, între orele 14 și 16 va ploua torențial. Stadionul Juventusului din str. Dr. Staicovici, neavînd decît o tribună acoperită, se prevede că spectatorii vor prefera să stea acasă.

CÎND ȘI UNDE A APĂRUT FOTBALUL FEMININ?

● PRIMA ECHIPĂ DIN ȚARA NOASTRĂ, „TRICOLORUL"
● LA LONDRA — NU, LA PARIS — DA

La începutul anului trecut, Federația Română de Fotbal a aprobat organizarea competițiilor de fotbal feminin. Orașe ca Ploiești, Cluj, Brașov, Mediaș, București posedă la ora actuală numeroase echipe feminine de fotbal, care își dispută întîietatea prin simple întîlniri amicale, în București existînd și un campionat municipal.

Apariția acestor „venusiene" pe terenurile noastre de fotbal ar putea fi o consecință a marii mișcări sportive feminine din ultimii ani.

Întrebarea care se pune este: cînd și unde a apărut fotbalul feminin ?

Urmărind presa primului și a celui de al doilea deceniu ale secolului XX observăm existența, pe terenurile de fotbal, a echipelor feminine, atît în țară cît și în străinătate. La începutul anului 1922, echipa „Tricolorul" anunță crearea unei asociațiuni de fotbal feminin. Dar mișcarea sportivă feminină s-a „bucurat" la început de o... opoziție rar întîlnită. Astfel, în Anglia, la sfîrșitul primului deceniu, presa avea o atitudine total ostilă față de fotbalul feminin. Prin articolele sale, ziarele conchideau că fotbalul influențează în rău fizicul feminin. Ca urmare a acestei polemici, federația engleză a primit o circulară prin care se cerea ca cluburile afiliate să refuze terenurile lor întîlnirilor feminine. În același timp, în Franța și, în special, la Paris, echipele feminine reușesc să atragă în tribunele stadioanelor tot mai mulți spectatori, interesul pentru aceste meciuri fiind destul de mare.

„Sportul" din 5 noiembrie 1924 anunță disputarea unui turneu de fotbal feminin sub titlul de : Un „Tournois" de Footbal Association. La acest turneu numărul echipelor participante a fost de 8.

Alt ziar bucureștean, „Ecoul sportiv", din 2 ianuarie 1932 publică citeva rezultate ale meciurilor susținute la Paris în cadrul competiției intitulată „Campionatul Parisului".

Iată deci, că și fotbalul feminin are o istorie a sa destul de îndelungată.

În anul 1971, în primul campionat organizat pentru fotbalul feminin din București, s-a remarcat și PUICA LAZĂR, căpitana echipei Venus